

Odkaz:

Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 11. července 1996, Métropole télévision SA a další proti Komisi Evropských společenství, spojené věci T-528/93, T-542/93, T-543/93 a T-546/93, Recueil 1996, s. II-649¹

Klíčová slova:

Hospodářská soutěž — Rozhodnutí sdružení podniků — Dohody mezi podniky — Rozhodnutí o výjimce

Předmět:

Zrušení rozhodnutí Komise 93/403/EHS ze dne 11. června 1993 týkajícího se řízení podle článku 85 Smlouvy o EHS (*neoficiální překlad*) (IV/32.150 — UER/System Eurovize, Úř. věst. L 179, s. 23)

Právní otázky:

Předmět sporu

¹ Métropole Télévision SA (dále jen „M6“), žalobkyně ve věci T-528/93, je všeobecná soukromá televizní stanice, jež je na základě rozhodnutí příslušného francouzského orgánu ze dne 26. února 1987 oprávněna provozovat po dobu deseti let službu celostátního nekódovaného pozemního televizního vysílání.

² Reti Televisive Italiane SpA (dále jen „RTI“), žalobkyně ve věci T-542/93, je společnost podle italského práva, jež dne 13. srpna 1992 získala od příslušného italského orgánu tři různé koncese pro celostátní vysílání televizních pořadů vyráběných třemi vysílacími subjekty (Canale 5, Italia 1 a Retequattro), vysílaných jediným státním podnikem prostřednictvím propojených zařízení.

³ Gestevisión Telecinco SA (dále jen „Telecinco“), žalobkyně ve věci T-543/93, je společnost založená v březnu 1989 podle španělského práva, jež je příslušným španělským orgánem oprávněna provozovat po dobu deseti let, která může být prodloužena, službu soukromého televizního vysílání ve Španělsku.

⁴ Antena 3 de Televisión (dále jen „Antena 3“), žalobkyně ve věci T-546/93, je společnost podle španělského práva založená dne 7. června 1988, jež získala od příslušného španělského orgánu koncesi pro nepřímé provozování státní veřejné televizní služby po počáteční dobu deseti let.

⁵ Svými žalobami se žalobkyně domáhají zrušení rozhodnutí Komise 93/403/EHS ze dne 11. června 1993 týkajícího se řízení podle článku 85 Smlouvy o EHS (*neoficiální překlad*) (IV/32.150 — UER/System Eurovize, Úř. věst. L 179, s. 23, dále jen „rozhodnutí“), jež je určeno Evropské vysílací unii, z níž se mezitím stala Evropská rozhlasová a televizní unie (dále jen „UER“).

⁶ V rozhodnutí, přijatém na základě čl. 85 odst. 3 Smlouvy, se prohlašuje, že ustanovení čl. 85 odst. 1 jsou v období od 26. února 1993 do 25. února 1998 nepoužitelná na:

- statutární ustanovení a další pravidla UER, jimiž se řídí nabývání televizních práv na sportovní akce;
- výměnu sportovních pořadů v rámci Eurovize;

¹ Jednací jazyky: španělština, francouzština a italština

— smluvní přístup třetích osob k těmto pořadům.

UER a systém Eurovize

⁷ UER je neziskové oborové sdružení rozhlasových a televizních organizací založené v roce 1950 se sídlem v Ženevě (Švýcarsko). Podle článku 2 jeho statutu ve znění změn ze dne 3. července 1992 je jeho cílem zastupování zájmů jeho členů v oblasti programů, v právní a technické oblasti a v dalších oblastech, a zejména podpora výměny rozhlasových a televizních pořadů všemi prostředky — např. prostřednictvím Eurovize a Euroradia — a všech dalších forem spolupráce mezi jeho členy a s dalšími vysílacími organizacemi a jejich seskupeními, jakož i pomoc jeho aktivním členům při různých jednáních, či na jejich požádání jednání jejich jménem. Ke dni přijetí rozhodnutí měla UER, po svém spojení se svým východoevropským protějškem, 67 aktivních členů ve 47 zemích, které se nacházejí v evropské vysílací zóně, přičemž většina z těchto členů patří mezi organizace veřejného sektoru.

⁸ V době vzniku UER bylo poskytování služeb rozhlasového a televizního vysílání v Evropě zajišťováno téměř výlučně organizacemi veřejného sektoru nebo subjekty pověřenými veřejnou službou a často v monopolním postavení. V roce 1984, nedlouho před nástupem převážně komerčních podniků rozhlasového a televizního vysílání, kterým se vyznačovala druhá polovina 80. let, UER poprvé přijala za svého člena soukromou televizní organizaci, francouzskou společnost Canal Plus. Krom toho UER v roce 1986 povolila francouzské televizní stanici TF1, aby si zachovala své postavení aktivního člena poté, co byla privatizována. V tomtéž období ztratilo odvětví audiovize následkem významného rozvoje techniky svou počáteční poměrnou stejnorodost. Na trhu se objevily nové druhy subjektů celostátní, regionální či přeshraniční povahy, jež jsou někdy specializovány na určité druhy pořadů (kulturní, sportovní, hudební) nebo financovány pomocí předplatného („placená“ televize), za účelem výdělečného šíření televizních pořadů kabelovým přenosem a satelitním vysíláním.

⁹ Statut UER byl dne 9. února 1988 pozměněn, podle samotné UER za účelem „omezení počtu členů Eurovize v souladu s jejími cíli a fungováním“, přičemž statut tyto členy charakterizuje jako zvláštní skupinu vysílacích subjektů.

¹⁰ Článek 3 statutu, ve znění ze dne 3. července 1992, zní takto:

„§1 Existují dvě kategorie členů UER:

- aktivní členové;
- přidružení členové.

[...]

§3 Aktivními členy UER mohou být vysílací organizace nebo sdružení takových organizací z členské země Mezinárodní telekomunikační unie (UIT), která se nachází v evropské vysílací zóně, jak byla vymezena v Radiokomunikačním řádu připojeném k Mezinárodní úmluvě o telekomunikacích, které v této zemi zajišťují s povolením příslušných orgánů vysílací službu celostátního významu a povahy a které krom toho prokáží, že splňují všechny níže uvedené podmínky:

- a) mají povinnost pokrývat poskytovanou službou všechny obyvatele země a skutečně již pokrývají alespoň jejich podstatnou část, přičemž vynakládají veškeré úsilí, aby včas dosáhly úplného pokrytí;

- b) mají povinnost zajistit, a skutečně zajišťují, rozmanitou a vyváženou programovou skladbu, která je určena všem vrstvám obyvatelstva a zahrnuje spravedlivý podíl pořadů odpovídajících zvláštním nebo menšinovým zájmům různých kategorií veřejnosti, bez ohledu na poměr nákladů a ukazatelů sledovanosti;
- c) skutečně produkují podstatnou část vysílaných pořadů nebo jejich produkci zadávají, přičemž mají dohled nad obsahem.“

11 Za účelem zohlednění práv nabytých dřívějšími členy uváděl čl. 21 druhý pododstavec statutu UER, ve znění změn ze dne 9. února 1988, že článkem 3, který byl také pozměněn, není dotčeno postavení organizací, které v době jeho vstupu v platnost dne 1. března 1988 již byly aktivními členy, ale nesplňovaly všechny v něm stanovené podmínky. Ve znění statutu UER ze dne 3. července 1992 je toto ustanovení uvedeno v čl. 6 odst. 1 druhém pododstavci.

12 Eurovize představuje hlavní rámec pro výměnu pořadů mezi aktivními členy UER. Existuje od roku 1954 a odpovídá podstatné části cílů UER. Podle čl. 3 odst. 6 statutu ve znění ze dne 3. července 1992 je „Eurovize“ systém výměny televizních pořadů organizovaný a koordinovaný UER, založený na závazku členů vzájemně si na základě reciprocity nabízet pokrytí jejich důležitých zpráv, jejich reportáže o aktuálních událostech a jejich pokrytí sportovních a kulturních akcí, které probíhají na území jejich států, v rozsahu, v němž mohou být zajímavé pro ostatní členy Eurovize, čímž umožňují vzájemně poskytovat v těchto oblastech divákům v příslušných zemích služby vysoké kvality“. Členy Eurovize jsou aktivní členové UER, jakož i konsorcia jejich aktivních členů. Všichni aktivní členové UER se mohou podílet na systému společného nabývání a sdílení televizních práv (a nákladů s tím spojených) na mezinárodní sportovní akce, nazývaných „práva Eurovize“.

13 Do 1. března 1988 bylo využívání služeb UER a Eurovize vyhrazeno výlučně jejich členům. Při změně v roce 1988 byl však v článku 3 doplněn nový odstavec (odstavec 6), který stanoví smluvní přístup k Eurovizi, jehož mohou využívat přidružení členové i nečlenové UER.

14 Ze spisu vyplývá, že M6 předložila od svého vzniku pětkrát (v letech 1987, 1988, 1989, 1990 a 1993) žádost o přistoupení k UER jako aktivní člen. Její poslední žádost, došla dne 8. února 1993, byla zamítnuta dopisem ze dne 6. července 1993. V tomto dopise generálního tajemníka UER bylo zejména uvedeno, že „v souladu s vnitřními obecnými zásadami týkajícím se výkladu kritérií, která musí být splněna pro získání členství, musí být M6 jakožto komerční vysílací organizace považována prima facie (neexistuje-li důkaz o opaku) za subjekt, který nesplňuje podmínky pro to, aby se stal aktivním členem UER. [...] Podle [správní] rady [UER] se sice ukázalo, že od roku 1990 se M6 zlepšila, pokud jde o pokrytí i o skladbu programů, rada však nenašla důkaz nezbytný pro to, aby dospěla k opačnému závěru.“

15 Dopisem ze dne 27. března 1990 předložila Antena 3 UER žádost o přistoupení jako aktivní člen. Dne 4. dubna 1990 ji UER informovala, že vzhledem k nutnosti přizpůsobit některá pravidla UER nedojde k přijetí nových členů dříve než na počátku roku 1991. Žádost o přijetí byla nakonec zamítnuta rozhodnutím správní rady UER, jež bylo žalobkyni sděleno dopisem ze dne 3. června 1991. V tomto dopise bylo zejména uvedeno, že „toto rozhodnutí je založeno na skutečnosti, že vaše organizace nesplňuje povinnost kandidátské organizace pokrývat poskytovanou službou všechny obyvatele své země, což je podmínka uvedená na prvním místě v čl. 3 odst. 3 písm. a) statutu UER pro přijetí za aktivního člena“.

16 Naproti tomu RTI a Telecinco nikdy žádost o přistoupení k UER nepředložily.

Skutkový základ sporu

17 Po stížnosti televizní stanice Screensport týkající se toho, že UER a její členové jí odmítli poskytnout sublicence pro přenos sportovních akcí, Komise zaslala UER dne 12. prosince 1988 první oznámení námitek, v němž uvedla, že udělení výjimky z pravidel, jimiž se řídí nabývání a využívání televizních práv na sportovní akce v rámci systému Eurovize, může připadat v úvahu tehdy, pokud UER a její členové přijmou povinnost poskytovat sublicence nečlenům pro podstatnou část daných práv, a to za přiměřených podmínek.

18 Dne 3. dubna 1989 UER oznámila Komisi pravidla, jimiž se řídí nabývání televizních práv na sportovní akce, výměna sportovních pořadů v rámci Eurovize a smluvní přístup třetích osob k těmto pořadům, a zároveň požádala o negativní atest či, nebude-li vydán, o výjimku na základě čl. 85 odst. 3 Smlouvy. Podle těchto pravidel se smluvní přístup třetích osob k televizním právům na sportovní akce získaným členy UER na základě dohod uzavřených v rámci Eurovize uskutečňoval prostřednictvím systému, v němž UER nebo její členové udělovali sublicence umožňující nečlenům doplnit jejich vlastní sportovní pořady a zprávy, pokud sami nenabývali práva na přenos na trhu. Podle zásady zvané „embargo“ získávali nečlenové v zásadě pouze právo na odložený přenos.

19 Dopisem ze dne 18. července 1989 Komise vyzvala M6, aby jí sdělila svá vyjádření k pravidlům, jež oznámila UER a jimiž se řídí smluvní přístup třetích osob k vysílacím právům získaným UER a jejími členy. Dne 15. února 1990 M6 vyjádřila k těmto pravidlům výhrady a krom toho oznámila diskriminaci, jejíž je obětí, zejména v porovnání s jinými soukromými stanicemi, které mají postavení aktivních členů UER.

20 Dopisem ze dne 29. července 1989 Komise informovala společnost, která kontroluje RTI (Fininvest), o existenci spisu UER/Systém Eurovize a o systému sublicencí, který se UER chystá přijmout, a vyzvala ji, aby se k této záležitosti vyjádřila ve lhůtě šesti týdnů. Dne 29. ledna 1990 Fininvest předložila svá kritická vyjádření. Poukazovala zejména na to, že pravidla, jimiž se řídí udělování sublicencí, jsou velmi obecná, což brání jejich náležitému vyhodnocení.

21 Po předběžných diskuzích s Komisí přijala UER dne 3. července 1990 první systém udělování sublicencí.

22 Sdělením 90/C 251/02 ze dne 5. října 1990 (Úř. věst. 1990, C 251, s. 2), vydaným v souladu s čl. 19 odst. 3 nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962, prvního nařízení, kterým se provádějí články 85 a 86 Smlouvy, (Úř. věst. 1962, 13, s. 204, dále jen „nařízení č. 17“), Komise oznámila svůj záměr přijmout v souvislosti s ustanoveními, která jí oznámila UER, rozhodnutí o použití čl. 85 odst. 3 Smlouvy. Po kritických vyjádřeních předložených třetími stranami uspořádala Komise ve dnech 18. a 19. prosince 1990 slyšení, jehož se zúčastnily dotčené strany.

23 M6 předložila Komisi písemná vyjádření dopisem ze dne 5. listopadu 1990, přičemž projevila „krajní výhrady k systému udělování sublicencí pro sportovní pořady UER třetím osobám, jak je popsán v č. C 251/2 Úředního věstníku Evropských společenství“. M6 se rovněž zúčastnila slyšení ve dnech 18. a 19. prosince 1990.

24 RTI nepředložila Komisi písemná vyjádření. Zúčastnila se však slyšení, jež se konalo ve dnech 18. a 19. prosince 1990.

25 Dopisem ze dne 5. listopadu 1990 předložila Telecinco Komisi svá vyjádření ke
spisu UER/System Eurovize. Požádala Komisi, aby žádost o výjimku na základě
čl. 85 odst. 3 Smlouvy, pokud jde o oznámenou právní úpravu, zamítla. Telecinco se
rovněž zúčastnila slyšení ve dnech 18. a 19. prosince 1990.

26 Antena 3 nepředložila Komisi písemná vyjádření a nezúčastnila se slyšení ve dnech
18. a 19. prosince 1990.

27 Dne 24. června 1991 zaslala Komise UER druhé oznámení námitek, ve kterém
 uvedla, že systém udělování sublicencí „nebyl přijatelný“. UER poté dne 8. listopadu
1991 předložila Komisi novou právní úpravu smluvního přístupu nečlenů, z níž byla
podle Komise odstraněna většina ustanovení předchozího systému udělování
sublicencí, které byly předmětem kritiky ze strany zúčastněných třetích stran.

28 Komise přijala rozhodnutí poté, co UER dne 26. února 1993 předložila nové znění
pravidel týkajících se systému udělování sublicencí pozměněné po dohodě s Komisí.

Rozhodnutí

29 Rozhodnutí konstatuje, že cílem a výsledkem statutárních ustanovení a vnitřních
pravidel UER, jimiž se řídí společné vyjednávání, nabývání a sdílení televizních práv
na sportovní akce, a k tomu se vztahujících dohod, uzavřených jednotlivě mezi členy
tohoto sdružení, je výrazné omezení, ba v mnohých případech i vyloučení
hospodářské soutěže mezi těmito členy, což je v rozporu s čl. 85 odst. 1 Smlouvy
(body 47 až 49). Krom toho společné vyjednávání a nabývání práv členům UER
podle rozhodnutí umožňuje posílit jejich postavení na trhu na úkor jejich nezávislých
soutěžitelů (bod 51). Rozhodnutí krom toho konstatuje, že pravidla pro přistoupení
k UER (stanovená zejména v čl. 3 odst. 3 jejího statutu) částečně narušují
hospodářskou soutěž vůči čistě komerčním stanicím, které nejsou přijímány jako
aktivní členové (bod 50). Nakonec konstatuje, že obchod mezi členskými státy je
ovlivněn v tom smyslu, že systém Eurovize se týká přeshraničního nabývání a
užívání televizních práv, a že toto platí zejména pro společné nabývání a sdílení
těchto práv mezi členy z různých zemí a pro obchod s příslušným televizním
signálem mezi nimi (bod 53).

30 Komise má v rozhodnutí nicméně za to, že systém Eurovize a pravidla, která jsou
jeho základem, poskytují řadu výhod ve smyslu čl. 85 odst. 3, které se zároveň týkají
společného nabývání a sdílení práv, výměny signálu a jeho přenosu ve společné síti a
smluvního přístupu poskytovaného nečlenům (bod 58).

31 Udělení výjimky je spojeno se dvěma podmínkami. Jedná se zaprvé o povinnost
UER a jejích členů kolektivně nabývat televizních práv na sportovní akce pouze
v rámci dohod, které v sobě samy zahrnují jednu ze dvou následujících možností:
buď dovolují UER a jejím členům poskytnout přístup k televizním právům třetím
osobám, nebo dovolují držitelům práv poskytnout tento přístup třetím osobám
v souladu s režimem přístupu nebo, s výhradou souhlasu UER, za podmínek pro třetí
osoby výhodnějších (čl. 2 bod 1). Zadruhé rozhodnutí stanoví povinnost UER
informovat Komisi o všech změnách a dodatcích k oznámeným pravidlům, o všech
smírčích řízeních týkajících se sporů v rámci systému přístupu a o všech
rozhodnutích týkajících se žádostí třetích osob o přistoupení (čl. 2 bod 2).

Průběh řízení

32 M6, RTI, Telecinco a Antena 3 podaly své žaloby návrhy došlými kanceláři Soudu
33 prvního stupně ve dnech 5., 16. a 18. října 1993.

34 Dne 25. ledna 1994 Komise vznesla námitku nepřipustnosti ve věci T-546/93.

35 Návrhy došlými kanceláři Soudu prvního stupně ve dnech 9. února, 2. března a
36 10. března 1994 podaly UER, Radiotelevisione Italiana SpA (dále jen „RAI“) a
37 Radiotevisión Española (dále jen „RTVE“) návrhy na vstup do řízení jako vedlejší
38 účastníci ve věcech T-528/93, T-542/93, resp. ve dvou věcech T-543/93 a T-546/93
39 na podporu návrhových žádání žalované. Tyto návrhy byly přijaty usneseními
40 předsedy druhého senátu Soudu prvního stupně vydanými ve dnech 28. března,
41 17. května a 6. května 1994.

42 Návrhem došlým kanceláři Soudu prvního stupně dne 10. března 1994 podala
43 Sociedade Independente de Comunicação SA (dále jen „SIC“) návrh na vstup do
44 řízení jako vedlejší účastník ve věci T-542/93 na podporu návrhových žádání RTI.
45 Její návrh byl přijat usnesením předsedy druhého senátu Soudu prvního stupně dne
46 13. června 1994.

47 Usnesením ze dne 29. září 1994 si Soud prvního stupně (první rozšířený senát)
48 vyhradil rozhodnout o námitce vznesené Komisí ve věci T-546/93 spolu s věcí
49 samou.

50 Písemná část řízení ve věcech T-528/93, T-542/93, T-543/93 a T-546/93 byla
51 dokončena dne 19. srpna 1994 podáním vyjádření M6 ke spisu vedlejšího účastníka
52 řízení UER, dne 2. března 1995 podáním vyjádření Komise k dokumentu
53 předloženému vedlejším účastníkem řízení SIC, dne 14. srpna 1994 podáním
54 vyjádření Telecinco ke spisu vedlejšího účastníka řízení RTVE a dne 9. března 1995
55 podáním vyjádření Komise a vedlejšího účastníka řízení RTVE k dokumentům
56 předloženým společností Antena 3 ve dnech 13. února a 20. února 1995.

57 Po dokončení písemné části řízení v každé ze čtyř věcí a po vyslechnutí zprávy
58 soudce zpravodaje Soud prvního stupně (první rozšířený senát) rozhodl o zahájení
59 ústní části řízení a vyzval Komisi, aby v rámci organizačních procesních opatření
60 písemně odpověděla na dvě řady otázek.

61 Usnesením předsedy prvního rozšířeného senátu ze dne 11. dubna 1995 byly
62 projednáváné věci spojeny pro účely ústní části řízení.

Návrhová žádání účastníků řízení

63 Ve věci T-528/93 M6 navrhuje, aby Soud:

- dal Komisi jako předběžné opatření soudní příkaz, aby předložila statut UER a další pravidla upravující systém Eurovize;
- zrušil rozhodnutí ze dne 11. června 1993;
- uložil Komisi a UER náhradu nákladů řízení.

64 Komise navrhuje, aby Soud:

- zamítl návrh na soudní příkaz předložený M6;
- zamítl žalobu M6;
- uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

65 Ve věci T-542/93 RTI navrhuje, aby Soud:

- nařídil UER předložení protokolu k dohodě uzavřené mezi RAI a italským národním olympijským výborem ve věci vysílání sportovních akcí;
- zrušil rozhodnutí přijaté Komisí dne 11. června 1993;
- uložil žalované náhradu nákladů řízení.

43 Komise navrhuje, aby Soud:

- prohlásil žalobu RTI za nepřipustnou;
- podpůrně odmítl její návrh důkazního opatření jako nepřipustný a zamítl žalobu jako neopodstatněnou;
- uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení;
- uložil vedlejšímu účastníku řízení SIC náhradu nákladů řízení, které Komise musela vynaložit z důvodu jeho vedlejšího účastenství.

44 Ve věci T-543/93 Telecinco navrhuje, aby Soud:

- prohlásil žalobu za přípustnou;
- zrušil rozhodnutí Komise ze dne 11. června 1993 a obecně přijal veškerá opatření, jež Soud uzná za nezbytná pro účely obnovení režimu hospodářské soutěže Společenství na relevantním trhu;
- uložil žalované náhradu nákladů řízení;
- určil, že vedlejší účastník řízení RTVE ponese vlastní náklady řízení.

45 Komise navrhuje, aby Soud:

- zamítl žalobu společnosti Telecinco;
- uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

46 V žalobě předložené ve věci T-546/93 Antena 3 navrhuje, aby Soud:

- zrušil rozhodnutí ze dne 11. června 1993;
- uložil žalované náhradu nákladů řízení.

47 Ve svém vyjádření k námitce nepřipustnosti vznesené Komisí Antena 3 navrhuje, aby Soud:

- prohlásil námitku Komise za neopodstatněnou a vyhradil si rozhodnout o přípustnosti žaloby spolu s věcí samou;
- podpůrně prohlásil žalobu za přípustnou;
- vyhradil si rozhodnout o nákladech řízení později.

48 Komise navrhuje, aby Soud:

- prohlásil žalobu společnosti Antena 3 za nepřipustnou nebo ji podpůrně zamítl jako neopodstatněnou;
- uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

49 SIC, vedlejší účastník řízení na podporu návrhových žádání RTI ve věci T-542/93, navrhuje, aby Soud:

- prohlásil žalobu za opodstatněnou a následně zrušil rozhodnutí Komise přijaté dne 11. června 1993;

— uložil žalované náhradu nákladů řízení, včetně nákladů řízení vzniklých vedlejšímu účastníku řízení.

50 UER, vedlejší účastník řízení na podporu návrhových žádání Komise ve věci T-528/93, navrhuje, aby Soud:

— zamítl žalobu M6;

— uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení, včetně nákladů vzniklých vedlejšímu účastníku řízení.

51 RAI, vedlejší účastník řízení na podporu návrhových žádání Komise ve věci T-542/93, navrhuje, aby Soud:

— prohlásil žalobu RTI za nepřipustnou;

— podpůrně zamítl žalobu jako neopodstatněnou;

— uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení, včetně nákladů vzniklých vedlejšímu účastníku řízení.

52 RTVE, vedlejší účastník řízení na podporu návrhových žádání Komise ve věcech T-543/93 a T-546/93, navrhuje, aby Soud:

— zamítl žaloby společností Telecinco a Antena 3;

— uložil těmto žalobkyním náhradu nákladů řízení, včetně nákladů vzniklých vedlejšímu účastníku řízení.

Připustnost

Připustnost žaloby ve věci T-546/93 (Antena 3)

Stručný popis argumentace účastníků řízení

53 Komise, ke které se v podstatě připojuje vedlejší účastník řízení RTVE, má za to, že žaloba společnosti Antena 3 je nepřipustná, jelikož rozhodnutí se žalobkyně bezprostředně a osobně nedotýká ve smyslu článku 173 Smlouvy, jak je vykládán podle ustálené judikatury počínaje rozsudkem Soudního dvora ze dne 15. července 1963, Plaumann v. Komise (věc 25/62, Recueil 1963, s. 197, zejména s. 223). Kromě své příslušnosti k obecné a abstraktní kategorii zahrnující všechny televizní společnosti, které jsou v soutěži s UER nebo jeho aktivními členy při nabývání televizních práv na mezinárodní sportovní akce, Antena 3 neprokázala, že má jakoukoli vlastnost, která je pro ni zvláštní, nebo že je ve faktické situaci, která ji vymezuje vzhledem ke všem ostatním osobám, a tím ji individualizuje způsobem obdobným tomu, jakým je individualizován adresát rozhodnutí, ve smyslu uvedeného rozsudku.

54 Zprv se rozhodnutí nevyjadřuje k legalitě použití pravidel pro přistoupení k UER jejími řídicími orgány v konkrétních případech. V důsledku toho nestaví zamítnutí žádosti o přistoupení předložené společností Antena 3 tuto společnost do situace, která by ji vymezovala vzhledem ke všem ostatním soutěžitelům UER. Zadruhé provozování základní veřejné televizní služby, jež přísluší španělskému státu, společností Antena 3 jí rovněž nepropůjčuje zvláštní vlastnost, která by ji mohla individualizovat způsobem obdobným tomu, jakým je individualizován adresát rozhodnutí. Není totiž jedinou televizní stanicí ve Španělsku, která má tuto vlastnost, a ve stejných podmínkách jsou další evropské podniky.

55 Komise krom toho připomíná, že na rozdíl od společností M6, RTI a Telecinco nepředložila Antena 3 po zveřejnění, jež bylo provedeno v souladu s čl. 19 odst. 3 nařízení č. 17, své připomínky a nezúčastnila se slyšení pořádaného Komisí ve dnech 18. a 19. prosince 1990. Komise uznává, že v rámci práva hospodářské soutěže v zásadě není účast podniku, kterému není rozhodnutí určeno, na správním řízení, jež k tomuto rozhodnutí vedlo, jedinou skutečností, jež jej může individualizovat ve smyslu článku 173 Smlouvy. Má však za to, že v projednávaném případě mohla být jedinou skutečností, jež mohla individualizovat společnost Antena 3, a tudíž ji oprávnit k podání žaloby, její účast ve smyslu čl. 19 odst. 3 nařízení č. 17 na řízení vedoucím k přijetí rozhodnutí. Kdyby byla Antena 3 vykonávala procesní práva, která jí přiznává toto ustanovení, byla by ipso facto individualizována způsobem obdobným tomu, jakým je individualizován adresát rozhodnutí (rozsudek Soudního dvora ze dne 22. října 1986, Metro v. Komise, věc 75/84, Recueil 1986, s. 3021, body 20 až 23).

56 Antena 3 poukazuje na to, že i kdyby rozhodnutí nemohlo být považováno za rozhodnutí o zamítnutí jejích stížností podaných Komisi v souladu s čl. 3 odst. 2 písm. b) nařízení č. 17 ve dnech 27. února a 2. března 1992, je ve smyslu rozsudku Plaumann osobně dotčena bez ohledu na skutečnost, že se z vlastní vůle nezúčastnila řízení vedoucího k přijetí rozhodnutí.

57 Relevantní otázkou není účast nebo neúčast na správním řízení vedoucí k přijetí rozhodnutí, nýbrž rozsah, v němž tato účast přispívá k uvedení třetích osob, kterým není rozhodnutí určeno, do, ve znění rozsudku Plaumann, „faktické situace, která je vymezuje vzhledem ke všem ostatním osobám, a tím je individualizuje způsobem obdobným tomu, jakým je individualizován adresát“. V tomto ohledu Soudní dvůr v rozsudku ze dne 25. října 1977, Metro v. Komise (věc 26/76, Recueil 1977, s. 1875) zohlednil za účelem prohlášení, že je žalobkyně oprávněna podat žalobu proti rozhodnutí Komise určenému jiné osobě, nejen skutečnost, že žalobkyně podala stížnost na základě čl. 3 odst. 2 písm. b) nařízení č. 17, ale mimo jiné též zamítnutí žádosti o přijetí do sporného distribučního systému, kterou předložila. Ve výše uvedeném rozsudku ze dne 22. října 1986 Metro v. Komise Soudní dvůr uznal, že aktivní legitimace žalobkyně nesouvisí pouze s předložením připomínek na základě čl. 19 odst. 3 nařízení č. 17, ale rovněž zejména se zamítnutím její žádosti o přistoupení k danému distribučnímu systému.

58 Společnost Antena 3 patří v projednávaném případě do užší kategorie, než je kategorie tvořená všemi ostatními televizními stanicemi, které jsou v hospodářské soutěži s UER nebo s jejími členy. Patří totiž do jasně identifikovatelné kategorie osob, jež před přijetím rozhodnutí požádaly o přijetí do UER a do Eurovize a jejichž žádost byla diskriminačním způsobem zamítnuta, ačkoli objektivně splňovaly podmínky vyžadované pro tento účel, a v důsledku toho byly z tohoto systému vyloučeny. Samotný obsah rozhodnutí odporuje tezi Komise, že konkrétní použití pravidel pro přistoupení k UER není předmětem tohoto rozhodnutí. Z bodu 83 rozhodnutí vyplývá, že použití těchto pravidel „patříčným, přiměřeným a nediskriminačním způsobem“ je předpokladem udělení a zachování výjimky udělené na základě čl. 85 odst. 3 Smlouvy. Krom toho se Antena 3 svou zvláštní vlastností provozovatele „základní veřejné televizní služby podléhající státu“, již sdílí ve Španělsku s jediným členem UER, odlišuje od všech ostatních televizních stanic. Za těchto podmínek by její žaloba měla být prohlášena za přípustnou.

Závěry Soudu

59 Podle článku 173 Smlouvy může každá fyzická nebo právnická osoba podat žalobu proti rozhodnutí určenému jiné osobě pouze v případě, že se jí uvedené rozhodnutí bezprostředně a osobně dotýká. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí bylo určeno UER, je třeba přezkoumat, zda Antena 3 splňuje obě podmínky, které toto ustanovení ukládá.

60 Podle ustálené judikatury nemohou být ustanovení Smlouvy týkající se práva na podání žaloby vykládána restriktivně, a proto v případě, že Smlouva toto právo neupravuje, nelze v tomto ohledu předpokládat žádné omezení. Jiné subjekty než osoby, kterým je rozhodnutí určeno, mohou tvrdit, že jsou osobně dotčeny pouze tehdy, jsou-li tímto rozhodnutím dotčeny z důvodu určitých vlastností, které jsou pro ně zvláštní, nebo faktické situace, která je vymezuje vzhledem ke všem ostatním osobám, a tím je individualizuje způsobem obdobným tomu, jakým je individualizován adresát (viz výše uvedený rozsudek Soudního dvora Plaumann v. Komise, s. 223, a rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 6. července 1995, AITEC a další v. Komise, spojené věci T-447/93, T-448/93 a T-449/93, Recueil 1995, s. II-1971, bod 34).

61 V projednávaném případě je Antena 3 podnikem, který je na společném trhu v hospodářské soutěži s UER a se všemi jeho členy. V užším rámci španělského trhu je v přímé hospodářské soutěži s RTVE, což je jediný aktivní člen UER působící na tomto trhu. Z toho vyplývá, že se rozhodnutí vzhledem k tomu, že umožňuje prostřednictvím statutárních pravidel, jimž uděluje výjimku, vyloučit společnost Antena 3 z požívání soutěžních výhod vyplývajících z příslušnosti k UER, dotýká jejího soutěžního postavení. Antena 3 musí být z tohoto důvodu kvalifikována jako zúčastněná třetí strana ve smyslu čl. 19 odst. 3 první věty nařízení č. 17, jak uznává sama Komise. V tomto postavení měla tedy Antena 3 právo na to, aby Komise připustila její účast ve správním řízení vedoucím k přijetí rozhodnutí. V tomto postavení musí být považována za osobně dotčenou tímto rozhodnutím ve smyslu článku 173 Smlouvy (viz obdobně rozsudky Soudního dvora ze dne 19. května 1993, Cook v. Komise, věc C-198/91, Recueil 1993, s. I-2487, body 24 až 26, a ze dne 15. června 1993, Matra v. Komise, věc C-225/91, Recueil 1993, s. I-3203, body 18 až 20; viz rovněž v tomto smyslu usnesení Soudního dvora ze dne 30. září 1992, Landbouwschap v. Komise, věc C-295/92, Recueil 1992, s. I-5003, bod 12).

62 Ze skutečnosti, že Antena 3 nevyužila procesních práv, která jí přiznává čl. 19 odst. 3 nařízení č. 17, a nepředložila během správního řízení vedoucího k přijetí rozhodnutí písemná ani ústní vyjádření, nelze vyvodit žádný argument v opačném smyslu. Vázat aktivní legitimaci kvalifikovaných třetích osob, které požívají procesních práv během správního řízení, na jejich skutečnou účast na tomto řízení, by totiž znamenalo zavedení další podmínky přípustnosti v podobě povinného postupu před zahájením soudního řízení, jež není v článku 173 Smlouvy stanovena (viz rozsudky Soudu prvního stupně ze dne 27. dubna 1995, Comité central d'entreprise de la Société générale des grandes sources a další v. Komise, věc T-96/92, Recueil 1995, s. II-1213, body 35 a 36, a Comité central d'entreprise de la société anonyme Vittel a další v. Komise, věc T-12/93, Recueil 1995, s. II-1247, body 46 a 47).

63 Aktivní legitimace společnosti Antena 3 je krom toho potvrzena skutečností, že požádala o přistoupení k UER a tato žádost byla zamítnuta před přijetím rozhodnutí. Tato zvláštní okolnost totiž může společnost Antena 3 rovněž individualizovat způsobem obdobným tomu, jakým je individualizován adresát rozhodnutí, nezávisle na tom, zda se rozhodnutí vyjadřuje k otázce, zda orgány UER používají

v konkrétních případech pravidla pro přistoupení, jimž rozhodnutí uděluje výjimku, legálně, či nikoli (viz výše uvedené rozsudky ze dne 25. října 1977, Metro v. Komise, bod 13, a ze dne 22. října 1986, Metro v. Komise, body 18 až 23).

64 Antena 3 je krom toho rozhodnutím bezprostředně dotčena. V tomto ohledu stačí poznamenat, že existuje přímá příčinná souvislost mezi tímto rozhodnutím, jež nevyžaduje žádný prováděcí akt, a dotčením soutěžního postavení společnosti Antena 3.

65 Z výše uvedeného vyplývá, že žaloba podaná společností Antena 3 musí být prohlášena za přípustnou.

Přípustnost žaloby ve věci T-542/93 (RTI)

Stručný popis argumentace účastníků řízení

66 Komise, ke které se připojuje vedlejší účastník řízení RAI, si klade otázku ohledně přípustnosti žaloby vzhledem k tomu, že RTI jednak po zveřejnění uvedeném v čl. 19 odst. 3 nařízení č. 17 nepředložila písemné připomínky, a jednak během slyšení pořádaného Komisí ve dnech 18. a 19. prosince 1990 nevznesla žádné připomínky ke spisu.

67 Zaprvé je cílem zveřejnění stanoveného v čl. 19 odst. 3 umožnit Komisi, aby měla před přijetím rozhodnutí všechny skutkové a právní poznatky a mohla s plnou znalostí věci rozhodnout. Připustit žalobu třetí zúčastněné strany, která nevyužila procesních práv, jež jí přiznává nařízení č. 17, a tudíž z vlastního podnětu nepředložila během správního řízení písemné připomínky, by znamenalo zneužít působnost soudu Společenství. Přezkum vykonávaný tímto soudem by se již netýkal dodržování dotčených práv, ale představoval by řízení nahrazující řízení stanovené nařízením. Jediným případem, kdy aktivní účast zúčastněné třetí strany nemusí být považována za nezbytnou podmínku jejího výkonu práva na podání žaloby, je případ, kdy si zúčastněná osoba z důvodů, které nelze přičítat jí, nebyla vědoma existence řízení.

68 Zadruhé neexistence připomínek RTI během slyšení ve dnech 18. a 19. prosince 1990 znamená souhlas či přinejmenším její nezájem o řízení, což vylučuje, že by mohla být považována za osobně dotčenou rozhodnutím.

69 Nakonec nepřípustnost žaloby může být shledána uvážením, a contrario, rozsudku Soudu prvního stupně ze dne 19. května 1994, Air France v. Komise (věc T-2/93, Recueil 1994, s. II-323, body 44 až 46). V projednávaném případě neexistuje žádná ze tří skutečností, na něž Soud vázal přípustnost žaloby, totiž aktivní účast žalobkyně na postupu před zahájením soudního řízení, posouzení Komise výslovně zohledňující postavení žalobkyně ani aktivní zapojení žalobkyně ve skutkovém stavu, který je předmětem takového posouzení.

70 RTI nejprve upozorňuje, že na italském trhu je v přímém soutěžním vztahu se společností RAI, jež je jediným italským členem UER, pokud jde o nabývání televizních práv i pokud jde o prodej reklamního času. Takový soutěžní vztah tedy nemá obecnou povahu. Je specificky ovlivněn pravidly uspořádání a fungování UER.

71 Předložení připomínek po oznámení na základě čl. 19 odst. 3 nařízení č. 17 a aktivní účast na slyšení sice mohou potvrdit předpoklad, že třetí osoba je skutečně dotčena řízením, a dokonce odůvodnit předpoklad existence oprávněného zájmu. V žádném případě je však nelze kvalifikovat jako podmínky nezbytné k prokázání právního zájmu na podání žaloby. V tomto ohledu musí být výše uvedený rozsudek ze dne

22. října 1986, Metro v. Komise, bod 21, vykládán v tom smyslu, že účast na postupu před zahájením soudního řízení představuje dodatečný faktor, který přispívá k podání důkazu o existenci legitimního zájmu na podání žaloby, a nikoli podmínku sine qua non existence takového zájmu.

72 V důsledku toho již vzhledem k tomu, že RTI prokázala, že je v postavení srovnatelném s postavením osoby, které je rozhodnutí určeno, není s ohledem na zvláštní účinky tohoto rozhodnutí na její osobní postavení nutné použít předpoklad, jenž by vycházel z účasti na postupu před zahájením soudního řízení.

73 V každém případě na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, může účast na správním řízení nabýt konkrétní podoby pouhou přítomností v jeho průběhu. V projednávaném případě byla skutečnost, že RTI nezaujala konkrétní postoj ani neformulovala kritická posouzení, důsledkem toho, že z objektivních důvodů, které nelze přičítat jí, nemohla v době zveřejnění na základě čl. 19 odst. 3 nařízení č. 17 s požadovanou přesností posoudit dosah případného rozhodnutí o výjimce. V každém případě takový přístup nelze pokládat za souhlas, který musí, kromě toho, že může připadat v úvahu pouze ve vztahu ke konečným opatřením, jež jsou napadnutelná před soudem, vyplývat z výslovného přijetí nebo z aktů, které jsou neslučitelné s vůlí využít procesního prostředku.

Závěry Soudu

74 V projednávaném případě nelze popřít, že RTI je rozhodnutím osobně dotčena ve smyslu článku 173 Smlouvy.

75 RTI je jakožto televizní stanice, jež je na společném trhu v hospodářské soutěži s UER a s jejími členy, a dále s jediným aktivním členem UER v užším rámci italského trhu, rozhodnutím dotčena ve svém soutěžním postavení vzhledem k tomu, že toto rozhodnutí umožňuje prostřednictvím statutárních pravidel, jimž uděluje výjimku, vyloučit tuto společnost z požívání soutěžních výhod vyplývajících z příslušnosti k UER. Z tohoto důvodu měla postavení zúčastněné třetí strany ve smyslu čl. 19 odst. 3 nařízení č. 17, a měla tedy právo, aby Komise připustila její účast v řízení vedoucím k přijetí rozhodnutí, což je situace, která ji individualizuje způsobem obdobným tomu, jakým je individualizován adresát rozhodnutí (viz výše bod 61).

76 Pouhá skutečnost, že byla RTI přítomna při slyšení organizovaném Komisí, aniž by zaujala konkrétní postoj, nemůže tento závěr zpochybnit. Procesní právo stanovené čl. 19 odst. 3 nařízení č. 17 totiž není vázáno na žádnou podmínku týkající se způsobu jeho výkonu.

77 Sporné rozhodnutí se kromě toho RTI dotýká bezprostředně stejným způsobem jako žalobkyně ve věci T-546/93 (viz výše bod 64).

78 Z výše uvedeného vyplývá, že žaloba podaná RTI musí být prohlášena za přípustnou.

Věc samá

79 M6 uplatňuje čtyři žalobní důvody směřující ke zrušení, přičemž první vychází z porušení procesních pravidel týkajících se přijímání rozhodnutí, druhý z nesprávného a nedostatečného odůvodnění, jímž rozhodnutí trpí, třetí z nesprávného použití čl. 85 odst. 3 Smlouvy a čtvrtý z porušení článku 10 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

80 RTI uplatňuje čtyři žalobní důvody. První vychází z porušení podstatných formálních náležitostí tím, že Komise nedodržela procesní pravidlo stanovené v čl. 19 odst. 3 nařízení č. 17. Druhý žalobní důvod vychází ze zneužití pravomoci tím, že Komise vykonávala pravomoci, které jí svěřuje Smlouva za účelem ochrany hospodářské soutěže, s cílem právně upravit dotyčné odvětví. Třetí žalobní důvod vychází ze skutkového omylu při posuzování okolností, které odůvodňují použití čl. 85 odst. 3. Čtvrtý žalobní důvod vychází z nesprávného použití čl. 85 odst. 3 v důsledku údajného skutkového omylu.

81 Telecinco uplatňuje šest žalobních důvodů, přičemž první vychází z porušení podstatných formálních náležitostí, druhý ze zjevného skutkového omylu, třetí z porušení režimu hospodářské soutěže Společenství, zejména čl. 85 odst. 3 a článků 86 a 90 Smlouvy, čtvrtý z porušení obecné zásady rovnosti podniků, pátý ze zneužití pravomoci a šestý z nepříslušnosti Komise k přijetí rozhodnutí.

82 Antena 3 uplatňuje čtyři žalobní důvody. Zaprvé rozhodnutí podle ní trpí zjevně nesprávným posouzením skutkových okolností. Zadruhé podává zjevně nesprávný výklad čl. 90 odst. 2 Smlouvy a nesprávně jej používá. Zatřetí podává zjevně nesprávný výklad čl. 85 odst. 3 a nesprávně jej používá. Začtvrté trpí zneužitím pravomoci.

83 Soud má za to, že je třeba zkoumat žalobní důvod, který je společný pro všechny čtyři žaloby a který v podstatě vychází z nesprávného výkladu čl. 85 odst. 3 Smlouvy a jeho nesprávného použití. Bude třeba postupně zkoumat obě části tohoto žalobního důvodu, které se týkají jednak diskriminační povahy pravidel pro přistoupení k UER, která měla zabránit udělení výjimky na základě čl. 85 odst. 3 písm. a), a jednak zohlednění, pro účely použití tohoto ustanovení, pojmu „zvláštní úkol veřejného zájmu“, který je podle rozhodnutí svěřen členům UER.

Žalobní důvod vycházející z porušení čl. 85 odst. 3 Smlouvy

1. Pravidla pro přistoupení k UER s ohledem na čl. 85 odst. 3 písm. a) Smlouvy

— Stručný popis argumentace účastníků řízení

84 Všechny žalobkyně v podstatě tvrdí, že přezkum, který Komise provedla pro účely udělení výjimky pravidlům, která stanoví podmínky získání aktivního členství v UER uvedené v čl. 3 odst. 3 statutu tohoto sdružení, obsahuje zároveň skutkové a právní omyly a opomenutí.

85 Zaprvé rozhodnutí neprávem konstatovalo, že tato pravidla odrážejí základní rozdíl mezi televizními stanicemi pověřenými zvláštním úkolem veřejného zájmu, jako např. členové UER, a novými komerčními televizními stanicemi, které obecně nesplňují podmínky stanovené těmito pravidly. Podle stanic M6 a Antena 3 přitom ze statutu UER nevyplývá, že její členové musí být pověřeni zvláštním úkolem veřejného zájmu. Jedná se tedy o novou podmínku, kterou rozhodnutí bezdůvodně přidává. Tato podmínka společně s pravidly pro přistoupení nových členů stanovenými čl. 3 odst. 3 statutu posiluje diskriminační povahu UER a systému Eurovize tím, že umožňuje předem zbavit nové stanice postavení aktivního člena UER z důvodu jejich komerční povahy, ačkoli ve skutečnosti splňují podmínky stanovené pro získání aktivního členství tímto ustanovením. Tato diskriminační povaha je potvrzena čl. 6 odst. 1 statutu UER, který otevřeně přiznává, že ne všichni členové tohoto sdružení splňují podmínky pro přistoupení. Konkrétním příkladem toho je Canal Plus.

86 Zadruhé žalobkyně tvrdí, že Komise neprovedla objektivní přezkum situace stanic, které nejsou členy UER, a situace jejich členů, ve vztahu k pravidlům pro přistoupení, jimž byla udělena výjimka. Kdyby jej provedla, nutně by zjistila jednak to, že řada stanic, které nejsou členy UER, mají totožné charakteristické rysy s některými členy UER, aniž by však byly přijaty do tohoto sdružení, a jednak to, že někteří členové UER ve skutečnosti nesplňují podmínky stanovené čl. 3 odst. 3 statutu. V tomto ohledu RTI a Telecinco upozorňují, že italské a španělské právní předpisy ukládají soukromým držitelům televizní licence zvláště striktní povinnosti, pokud jde o rozmanitou programovou skladbu i o vlastní produkci. Krom toho omezení vysílání reklamních sdělení jsou tatáž pro členy i nečleny UER. Toto podle nich postačuje ke zpochybnění tvrzení Komise, že v těchto oblastech jsou podstatné rozdíly mezi komerčními stanicemi a stanicemi sdruženými v UER.

87 Podle společnosti Antena 3 je neprovedení takového přezkumu v rozporu s bodem 83 rozhodnutí, jenž Komisi ukládá povinnost ověřit v průběhu období, pro které platí výjimka, zda jsou pravidla pro přistoupení k UER používána patřičným, přiměřeným a nediskriminačním způsobem. Vzhledem k tomu, že Komise udělila výjimku, musela mít za to, aniž by provedla jakýkoli předběžný přezkum, že tato podmínka je splněna.

88 Komise tvrdí, že pojem „zvláštní úkol veřejného zájmu“ má v kontextu rozhodnutí pouze shrnout pravidla pro přistoupení uvedená ve statutu UER, a že v důsledku toho tento pojem nemůže představovat dodatečnou podmínku získání aktivního členství v tomto sdružení. Takový pojem označuje povinnosti nebo závazky, na něž je vázána příslušnost k UER na základě čl. 3 odst. 3 jejího statutu, a v žádném případě jej nelze směřovat s pojmem „podniku veřejného práva“ nebo s pojmem „podnik pověřený poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu“ uvedeným v čl. 90 odst. 2 Smlouvy.

89 Pokud jde o kritiku týkající se obsahu a rozsahu přezkumu pravidel pro přistoupení k UER, Komise úvodem tvrdí, že pro účely použití čl. 85 odst. 3 neměla povinnost provést systematickou analýzu uplatňování těchto pravidel samotnou UER. Byla tudíž oprávněna přijmout rozhodnutí, aniž by zkoumala použití čl. 3 odst. 3 statutu UER případ od případu.

90 Konkrétněji Komise neměla povinnost prokázat, že každý z členů splňuje podmínky stanovené danými statutárními pravidly. Skutečnost, že jeden z členů UER — jako např. Canal Plus — z historických důvodů nesplňuje všechny podmínky stanovené v čl. 3 odst. 3 statutu, neznehodnocuje celkově její analýzu. Komise nicméně bez výhrad připouští, že v současné době mohou existovat soukromé televizní stanice, které rovněž splňují dané podmínky. Nakonec upozorňuje, že nikdy nerozhodovala o otázce, zda existuje diskriminace ve prospěch některých členů UER, kteří ne zcela splňují v současnosti platná kritéria pro přistoupení.

91 Komise naproti tomu uznává, že jí přísluší dbát na to, aby pravidla pro přistoupení k UER, jimž rozhodnutí uděluje výjimku, byla dodržována všemi zúčastněnými osobami. V tomto ohledu zdůrazňuje, že rozhodnutím byla UER uložena povinnost informovat Komisi o všech rozhodnutích, která se týkají žádostí třetích osob o přistoupení. V případě, kdyby žádost o přistoupení k UER byla bezdůvodně zamítnuta, nevyplývalo by z toho zrušení rozhodnutí. Ve skutečnosti by toto rozhodnutí bylo porušeno sdružením UER, jemuž je určeno.

92 Vedlejší účastník řízení UER má za to, že rozhodnutí o přijetí či zamítnutí žádosti o členství, která přijala na základě sporných pravidel pro přistoupení, byla Komisí

právem přezkoumána nikoli s cílem ověřit jejich opodstatněnost případ od případu, nýbrž s cílem omezit skupinu pro spolupráci na to, co je nutné, ba přímo nezbytné pro zajištění soudržnosti a fungování, jež jí umožní dosáhnout jejích cílů. Řádné fungování systému, jemuž byla udělena výjimka, a zachování skutečné hospodářské soutěže závisí na společném jmenovateli členů UER, totiž na plnění zvláštního úkolu veřejného zájmu.

— Závěry Soudního dvora

93 Úvodem je třeba učinit dvě připomínky. Zaprvé vydání individuálního rozhodnutí o výjimce Komise předpokládá, že dohoda nebo rozhodnutí sdružení podniků splňuje všechny čtyři podmínky uvedené v čl. 85 odst. 3 Smlouvy dohromady. K zamítnutí výjimky stačí nesplnění jedné z těchto čtyř podmínek (rozsudek Soudního dvora ze dne 17. ledna 1984, VBVB a VBBB v. Komise, spojené věci 43/82 a 63/82, Recueil 1984, s. 19, bod 61; usnesení Soudního dvora ze dne 25. března 1996, SPO a další v. Komise, věc C-137/95 P, Recueil 1996, s. I-1611, bod 34; rozsudky Soudu prvního stupně ze dne 15. července 1994, Matra Hachette v. Komise, věc T-17/93, Recueil 1994, s. II-595, bod 104, a ze dne 21. února 1995, SPO a další v. Komise, věc T-29/92, Recueil 1995, s. II-289, body 267 a 286). Zadruhé v případech, jako je projednávaný případ, kdy orgány Společenství mají posuzovací pravomoc, aby mohly plnit své funkce, má dodržování záruk přiznaných právním řádem Společenství tím zásadnější význam; mezi tyto záruky patří zejména povinnost příslušného orgánu pečlivě a nestranně přezkoumat všechny relevantní skutečnosti projednávaného případu (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 21. listopadu 1991, Technische Universität München, věc C-269/90, Recueil 1991, s. I-5469, body 14 a 26, a rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 24. ledna 1992, La Cinq v. Komise, věc T-44/90, Recueil 1992, s. II-1, bod 86).

94 Dále je třeba připomenout, že podle bodu 50 rozhodnutí pravidla pro přistoupení k UER „částečně narušují hospodářskou soutěž ve vztahu k čistě komerčním stanicím, které nejsou přijaty za členy“, a nemohou se tudíž podílet na racionalizaci a úsporách, které umožňuje systém Eurovize. Podle bodů 72 a násl. jsou však omezení hospodářské soutěže vyplývající z těchto pravidel pro přistoupení nezbytná ve smyslu čl. 85 odst. 3 písm. a) Smlouvy.

95 Pro účely posouzení legality rozhodnutí v tomto ohledu musí Soud nejprve přezkoumat, jak to měla učinit Komise, zda tato pravidla pro přistoupení (uvedená výše v bodě 10) mají objektivní a dostatečně určitou povahu, která umožňuje jednotné a nediskriminační použití vůči všem potencionálním aktivním členům, v souladu s ustálenou judikaturou (viz např. výše uvedený rozsudek ze dne 25. října 1977, Metro v. Komise, bod 20). Správné posouzení nezbytné povahy omezení hospodářské soutěže vyplývajících z těchto pravidel lze totiž provést pouze tehdy, je-li splněna tato předběžná podmínka.

96 Podle znění rozhodnutí Soud přímo konstatuje, že Komise takový přezkum neprovedla.

97 Dále konstatuje, že tři podmínky stanovené čl. 3 odst. 3 statutu UER týkající se poskytování služeb obyvatelům, programové skladby a produkce vysílaných pořadů nejsou dostatečně určité. Vzhledem k tomu, že v podstatě odkazují na množstevní kritéria, která nejsou číselně vyjádřena, mají neurčitou a nepřesnou povahu. Nemohou tedy být bez dalšího upřesnění základem pro jednotné a nediskriminační použití.

98 Skutečnost, že UER, jak uvedla během slyšení, musela sama později stanovit výkladovou poznámku týkající se první podmínky přistoupení („vnitřní hlavní směry“ určující povinnost poskytnutí služby 90 % obyvatel), toto hodnocení potvrzuje.

99 Za těchto podmínek měla Komise dojít k závěru, že není schopna posoudit ani to, zda jsou odpovídající omezení nezbytná ve smyslu čl. 85 odst. 3 písm. a) Smlouvy. Nebyla tudíž oprávněna udělit těmto omezením výjimku na základě tohoto ustanovení.

100 Z týchž důvodů není Komise schopna ověřit v průběhu období, pro které platí výjimka, v souladu s bodem 83 rozhodnutí, „zda jsou stále splněny podmínky udělení výjimky, a zejména, zda jsou pravidla pro přistoupení k UER používána patřičným, přiměřeným a nediskriminačním způsobem“. Komise ostatně během slyšení přiznala, že nikterak nereagovala na informace, které jí byly zaslány na základě čl. 2 bodu 2 rozhodnutí a které se týkají rozhodnutí přijatých UER, pokud jde o žádosti třetích osob o přistoupení.

101 Navíc z bodu 83 rozhodnutí vyplývá, že Komise měla neprávem za to, že je zproštěna povinnosti přezkoumat před udělením výjimky uplatňování sporných pravidel pro přistoupení na přihlášky nových televizních stanic sdružením UER. Povinnost, kterou si uložila, ověřit jako předpoklad zachování sporné výjimky, zda jsou podmínky přistoupení uplatňovány patřičným, přiměřeným a nediskriminačním způsobem, ji totiž měla dovést k tomu, aby se považovala rovněž za povinnou provést takové ověření před udělením této výjimky. Takový postup byl nezbytný tím spíše, že postavení aktivního člena UER se uděluje „rozhodnutím valné hromady, která rozhoduje na návrh správní rady“ (čl. 3 odst. 12 statutu UER), což je situace, kdy kandidáti na přistoupení k UER závisí na rozhodnutích přijatých v této věci orgánem, jenž zastupuje aktivní členy tohoto sdružení (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek La Cinq v. Komise, bod 89)

102 Z výše uvedeného vyplývá, že Komise tím, že nejprve nepřezkoumala, zda pravidla pro přistoupení mají objektivní a dostatečně určitou povahu, která umožňuje jednotné a nediskriminační použití, aby mohla následně posoudit, zda jsou nezbytná ve smyslu čl. 85 odst. 3 písm. a) Smlouvy, založila své rozhodnutí na nesprávném výkladu tohoto ustanovení.

103 První část žalobního důvodu vycházející z porušení čl. 85 odst. 3 písm. a) Smlouvy musí být tedy přijata.

2. Pojem zvláštního úkolu veřejného zájmu s ohledem na čl. 85 odst. 3 Smlouvy

— Stručný popis argumentace účastníků řízení

104 Žalobkyně poukazují v podstatě na to, že pojem „zvláštní úkol veřejného zájmu“, který charakterizuje členy UER, je nejen diskriminační, ale nesouvisí ani s analýzou, která ve smyslu čl. 85 odst. 3 Smlouvy spadá do pravomoci Komise. Rozhodnutí bylo založeno na takovém pojmu za účelem zvýhodnění podniků, většinou podniků veřejného práva, které jsou členy UER, prostřednictvím jejich vyjmutí z působnosti čl. 85 odst. 1 Smlouvy, čímž je porušena zásada rovnosti. Komise by neudělila výjimku, kdyby tuto společnou vlastnost nepřiznala společnostem, které jsou členy UER, a pouze jim.

105 Prostřednictvím takového pojmu Komise krom toho v projednávaném případě nesprávně použila čl. 85 odst. 3 pro účely udělení výjimky na základě čl. 90 odst. 2

Smlouvy, přičemž členové UER nejsou podniky pověřenými zvláštním úkolem spočívajícím v poskytování služeb obecného hospodářského zájmu ve smyslu posledně zmíněného ustanovení.

106 V tomto ohledu společnost Telecinco tvrdí, že podnik může být považován za podnik plnící zvláštní úkol veřejného zájmu pouze v případech, kdy mu orgán veřejné správy právní cestou uloží úlohy nebo úkoly, které by jinak z vlastní vůle nepřevzal. Rozhodnutí, jež televizní stanice z vlastní vůle přijaly, či povinnosti, jež z vlastní vůle převzaly, ohledně svého územního pokrytí, své programové skladby nebo své vlastní produkce nelze tedy považovat za aspekty zvláštního úkolu veřejného zájmu stanoveného těmito stanicím. Za těchto podmínek postačuje zkoumání vnitrostátních právních režimů, jimiž jsou vázány různé televizní stanice, které jsou členy UER, k vyvození závěru, že plnění zvláštního úkolu veřejného zájmu nelze považovat za vlastnost společnou všem členům UER, a pouze jim.

107 V této souvislosti se rozhodnutí rovněž vytyká, že v něm není zkoumáno výsadní veřejné financování (veřejné podpory, dotace, povolení rozpočtových schodků atd.), jehož využívá většina členů UER. Podle vedlejšího účastníka řízení, společnosti SIC, v případech, že orgány veřejné moci případně členům UER ukládají zvláštní závazky, poskytují jim také velmi přesně vymezená vyrovnání. Tato vyrovnání představují relevantní skutečnost projednávaného případu, kterou měla Komise pečlivě a nestranně přezkoumat.

108 Komise uvádí, že ačkoli se pravidla hospodářské soutěže stanovená Smlouvou musí uplatňovat stejným způsobem na veřejné a soukromé podniky, neznamená to, že nemůže v rámci řízení o výjimce na základě čl. 85 odst. 3 zohlednit zvláštnosti hospodářského odvětví, ve kterém tyto veřejné či soukromé podniky působí, a závazky a povinnosti, které jim přísluší, aniž jsou tím dotčena zvláštní ustanovení čl. 90 odst. 2. Konkrétněji má za to, že může na základě čl. 85 odst. 3 zohlednit v rámci konkrétního odvětví postavení skupiny podniků v jejich vzájemných vztazích a vztazích se třetími osobami, aniž by však porušila zásadu rovnosti. Takové zohlednění zvláštností jednoho hospodářského odvětví však neznamená, že v jiném hospodářském odvětví se na dohodu nebo restriktivní praktiky, jež mají stejný účel, musí nutně vztahovat výjimka.

109 Krom toho rozhodnutím nepředjímá odpověď na otázku, zda členové UER mohou být považováni za podniky pověřené poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu ve smyslu čl. 90 odst. 2 Smlouvy, či nikoli.

110 Rozhodnutí se v každém případě na výrazu „úkol veřejného zájmu“, který je v jeho kontextu pouze určitým shrnutím podmínek stanovených v čl. 3 odst. 3 statutu UER pro získání aktivního členství v tomto sdružení, zakládá jen podpůrně. Komise se v projednávaném případě omezila na posouzení pozitivních účinků sporných rozhodnutí a dohod a podpůrně na zohlednění povinností, na které je vázána příslušnost k UER, v rámci přezkumu nezbytnosti existence těchto rozhodnutí a dohod.

111 Konečně Komise neprovedla podrobnou analýzu údajného systému výsadního financování členů UER v kontextu čl. 85 odst. 3, protože patřičný kontext pro takovou analýzu je kontext článků 92 a 93 Smlouvy. V každém případě žalobkyně nepodalý důkaz o výsadní povaze takového systému.

112 Vedlejší účastník řízení RAI připomíná, že podle ustálené praxe Komise, schválené zejména výše uvedeným rozsudkem ze dne 25. října 1977, Metro v. Komise

(bod 43), zohledňují posouzení, která Komise provádí pro účely použití čl. 85 odst. 3, rovněž mimosoutěžní hlediska situace, zejména hlediska socioekonomické povahy. Přitom právě ochrana pluralismu, což je úkol považovaný v rámci audiovizuální politiky Společenství za zásadní, je tím, co činí nezbytným posouzení rozdílů mezi televizními stanicemi, které sledují úkol veřejného zájmu, a čistě komerčními stanicemi. Rozhodnutí se v každém případě zakládá především na čistě hospodářském přínosu, jenž vyplývá z rozhodnutí a dohod, jimž byla udělena výjimka.

113 Vedlejší účastník řízení RTVE tvrdí, že pojem „veřejná služba“ by neměl být stavěn na roveň pojmu „povinnost veřejné služby“. Pojem „povinnost veřejné služby“ je v terminologii Společenství převzat ve výrazu „služba obecného hospodářského zájmu“, uvedeném v čl. 90 odst. 2 Smlouvy. Rozhodnutí přitom nikdy nevycházelo ze zásady, že všichni členové UER jsou vysílací subjekty pověřené úkolem obecného hospodářského zájmu, jenž vyžaduje, aby byly na základě úředního aktu vázány statutárními povinnostmi. RTVE konstatuje, že někteří členové UER v této situaci jsou, ale omezuje se na to, že jako znak odlišující členy UER od komerčních stanic používá dobrovolné vlastní předsevzetí členů UER nabízet rozmanité pořady, mezi něž nutně patří i méně oblíbené sporty, bez ohledu na poměr jejich produkčních nákladů a jejich výnosnosti.

— Závěry Soudního dvora

114 Soud má v rámci kontrolní pravomoci, která mu běžně přísluší, za to, že je ještě třeba přezkoumat — byť již nadbytečně, s ohledem na skutečnost, že právě shledal porušení čl. 85 odst. 3 Smlouvy, které odůvodňuje zrušení rozhodnutí — zda pojem „zvláštní úkol veřejného zájmu“, jak byl v rozhodnutí použit, představuje relevantní hledisko, které lze vzít v úvahu pro účely použití čl. 85 odst. 3 Smlouvy, zejména pokud jde o podmínku stanovenou v písmenu a). Pokud tomu tak není, Soud bude muset dojít k závěru, že se Komise dopustila nesprávného právního posouzení tím, že takové hledisko vzala v úvahu, což mohlo narušit posouzení nezbytnosti omezení hospodářské soutěže, jimž udělila výjimku, (viz výše uvedený rozsudek La Cinq v. Komise, bod 63, a rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 2. května 1995, NTN Corporation a Koyo Seiko v. Rada, spojené věci T-163/94 a T-165/94, Recueil 1995, s. II-1381, body 113 a 114).

115 Již na základě znění rozhodnutí je třeba konstatovat, že na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, se pojem „zvláštní úkol veřejného zájmu“, který použila, ukazuje jako základní součást odůvodnění uvedeného rozhodnutí. Podle rozhodnutí (body 5, 11, 19, 20, 45, 60, 72 a 74) totiž plnění takového zvláštního úkolu veřejného zájmu umožňuje získání aktivního členství v UER, a omezení spojená s takovým úkolem mohou odůvodnit zvláštní statut UER ve vztahu k pravidlům hospodářské soutěže. Pojem „zvláštní úkol veřejného zájmu“, jak jej definuje Komise, je tedy určujícím hlediskem při vymezení okruhu osob, na které se vztahuje sporná výjimka.

116 Podle rozhodnutí zvláštní úkol veřejného zájmu charakterizuje zvláště „povinnost zajistit rozmanitou programovou skladbu zahrnující pořady kulturní, vzdělávací a vědecké povahy a pořady určené menšinám a povinnost pokrývat poskytovanou službou všechny obyvatele státu bez ohledu na náklady“ (bod 5). Rozhodnutí tak v podstatě přebírá znaky zvláštního úkolu poskytování služeb obecného hospodářského zájmu stanoveného čl. 90 odst. 2 Smlouvy, jak jej vykládá soud Společenství, tedy zejména „k užítku všech uživatelů na celém území dotyčného členského státu [...] bez ohledu na konkrétní okolnosti a na míru hospodářské

výnosnosti jednotlivých operací“ (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 19. května 1993, Corbeau, věc C-320/91, Recueil 1993, s. I-2533, bod 15). Komise tedy proto, aby ověřila, že podmínka vztahující se k čl. 85 odst. 3 písm. a) Smlouvy je splněna, zohlednila skutečnosti spadající do oblasti působnosti čl. 90 odst. 2 Smlouvy.

117 Přitom vzhledem k tomu, že podle samotného rozhodnutí (bod 78) nelze čl. 90 odst. 2 použít, nemohou skutečnosti spadající v podstatě do působnosti tohoto článku bez dalšího odůvodnění v projednávaném případě představovat kritérium pro použití čl. 85 odst. 3.

118 Je sice pravda, že Komise se pro účely udělení výjimky podle čl. 85 odst. 3 Smlouvy může v rámci celkového posouzení opírat o úvahy spojené se sledováním veřejného zájmu. V projednávaném případě však měla prokázat, že takové úvahy vyžadovaly výlučnost práv na přenos sportovních akcí, která rozhodnutí přiznalo členům UER, a že tato výlučnost je nezbytná k tomu, aby umožnila přiměřenou návratnost jejich investic (bod 71).

119 V odpovědi na jednu písemnou otázku Soudu týkající se nezbytnosti takové výlučnosti přitom Komise s odkazem na bod 24 rozhodnutí pouze tvrdila, že pod určitým „prahem“ získání televizních práv na sportovní akce za velmi vysoké ceny „již není hospodářsky odůvodnitelné“, a že „pojem přiměřené výnosnosti nelze vyjádřit přesným číselným údajem“, nýbrž že odpovídá spíše „celkové finanční rovnováze vysílacích subjektů“.

120 Z těchto tvrzení vyplývá, že se Komise neopírala ani o minimum konkrétních hospodářských údajů, jimiž mohly být údaje o investicích vynaložených členy UER v hospodářsky rozdílných souvislostech jejich států a konkrétní výpočty zjišťující poměr mezi těmito investicemi a příjmy pocházejícími z vysílání sportovních akcí. Za těchto podmínek není odůvodnění Komise v tomto ohledu dokonce ani přezkoumatelné, v mezích stanovených judikaturou, soudem Společenství.

121 V každém případě byla Komise oprávněna zohlednit pro účely výjimky podle čl. 85 odst. 3 závazky a povinnosti vyplývající pro členy UER z úkolu veřejného zájmu pouze tehdy, kdyby rovněž pečlivě a nestranně přezkoumala, jak to vyžaduje výše citovaná judikatura (v bodě 93 poslední větě), ostatní relevantní skutečnosti spisu, jako je případná existence systému finančního vyrovnávání těchto závazků a povinností, aniž jsou dotčeny články 92 a 93 Smlouvy. Komise přitom výslovně tvrdila, že nebylo nutné zkoumat údajné výsadní financování členů UER v rámci čl. 85 odst. 3 z toho důvodu, že jediným patřičným rámcem pro takový přezkum je rámec článků 92 a 93 Smlouvy.

122 Rozhodnutí mimoto udělením výjimky pravidlům pro přistoupení, která nejsou vhodná pro jednotné a nediskriminační použití (viz výše bod 97), nevylučuje, že buď budou vysílací subjekty pověřené úkolem veřejného zájmu, který uznaly příslušné vnitrostátní orgány, zbaveny výhod vyplývajících z příslušnosti k UER, nebo že jiné vysílací subjekty, které takové postavení nemají, budou tyto výhody nadále požívat.

123 Z toho vyplývá, že Komise tím, že v projednávaném případě uznala za kritérium pro udělení výjimky z čl. 85 odst. 1 Smlouvy uvedeným pravidlům pouhé plnění zvláštního úkolu veřejného zájmu, jenž je v podstatě definován odkazem na úkol poskytování služeb obecného hospodářského zájmu uvedený v čl. 90 odst. 2 Smlouvy, založila svou argumentaci na nesprávném výkladu čl. 85 odst. 3 Smlouvy. Toto Komisí provedené nesprávné právní posouzení může narušit hodnocení nezbytnosti omezení hospodářské soutěže, jimž udělila výjimku.

124 Druhá část žalobního důvodu vycházející z porušení tohoto ustanovení musí tedy být
125 přijata.

125 Z úvah ohledně obou částí zkoumaného žalobního důvodu vyplývá, že Komise
dospěla k závěru, že omezení hospodářské soutěže, jimž udělila výjimku, a zejména
omezení vyplývající z pravidel pro přistoupení k UER, jsou nezbytná ve smyslu
126 tohoto ustanovení na základě nesprávného výkladu čl. 85 odst. 3 Smlouvy.

126 V důsledku toho, aniž by bylo třeba rozhodnout o dalších uplatňovaných žalobních
důvodech, či provést dokazování navrhané žalobkyněmi, musí být rozhodnutí
zrušeno.

K nákladům řízení

127 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci,
uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch,
požadoval.

128 Vzhledem k tomu, že žalobkyně a společnost SIC, která je vedlejším účastníkem
řízení ve věci T-542/93, požadovaly náhradu nákladů řízení a Komise neměla ve věci
úspěch, je důvodné jí uložit, že ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení
vzniklé žalobkyním a společnosti SIC.

129 Vzhledem k tomu, že M6 požadovala, aby byla UER uložena náhrada nákladů řízení
spojených s jejím vedlejším účastenstvím ve věci T-528/93, je důvodné uložit
posledně jmenované, že ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení
vzniklé společnosti M6 v rámci uvedeného vedlejšího účastenství. Vzhledem k tomu,
že RTI nepožadovala, aby byla společnosti RAI uložena náhrada nákladů řízení
spojených s jejím vedlejším účastenstvím ve věci T-542/93, tento vedlejší účastník
řízení ponese pouze vlastní náklady. V rámci svého vedlejšího účastenství ve věci
T-543/93 RTVE ponese pouze vlastní náklady v souladu s požadavky společnosti
Telecinco v tomto smyslu. Nakonec vzhledem k tomu, že společnost Antena 3
nepožadovala, aby byla společnosti RTVE uložena náhrada nákladů řízení,
spojených s jejím vedlejším účastenstvím ve věci T-546/93, tento vedlejší účastník
řízení ponese rovněž pouze vlastní náklady.

Z těchto důvodů

Soud prvního stupně (první rozšířený senát)

rozhodl takto:

- 1) **Rozhodnutí Komise 93/403/EHS ze dne 11. června 1993 týkající se řízení podle článku 85 Smlouvy o EHS (*neoficiální překlad*) (IV/32.150 — UER/Systém Eurovize) se zrušuje.**
- 2) **Komise ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vzniklé žalobkyním a náklady řízení vzniklé vedlejšímu účastníkovi řízení, společnosti Sociedade Independente de Comunicação SA.**
- 3) **Reti Televisive Italiane SpA ponese vlastní náklady, které jí vznikly v rámci vedlejšího účastenství společnosti Radiotelevisione italiana SpA. Gestevisión Telecinco SA a Antena 3 de Televisión ponesou vlastní náklady, které jim vznikly v rámci vedlejšího účastenství společnosti Radiotevisión española.**
- 4) **Vedlejší účastník řízení Evropská rozhlasová a televizní unie ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vzniklé žalobkyni Métropole télévision SA v rámci jejího vedlejšího účastenství. Vedlejší účastníci řízení**

Radiotelevisione italiana SpA a Radiotelevisión española ponesou vlastní náklady řízení.